

Térségi Tükör

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • V. évfolyam 11. szám, 2011. december

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONY!

A gyermekkor varázslatos világában lassan múlik az idő. Emlékszem, egész évben alig vártuk a Mikulást, a hóesést, hogy ismét szánkózhassunk, s természetesen a karácsonyt, amikor a sok-sok ajándékban reménykedve lestük a Jézuska megérkezését.

Felnőttként már másként éljük meg a mindennapokat. Úgy tűnik, hogy rohannak felettünk a hónapok, az évek. Egyik születésnap jön a másik után, s már megint itt az év vége.

Egy esztendő alatt számtalan fordulatot vesz életünk. Kopogtatás nélkül köszöntenek ránk borús hétköznapiak, lelket marcangoló fájdalmak, veszteségek, de emellett részünk van új örömeinkben, szerelemben, megismerünk új barátokat, s hálás mosolyokat is kapunk.

Örök körforgás ez. Változó világunkban a karácsony üzenete, meghittsége, tisztasága mégis állandó. Nem véletlen, hogy advent időszakában a felnőttek is újra gyermekké válnak, s mindenki tiszta lélekkel készül az ünnepre. Különleges hangulat ez, hisz a fények is barátságot és békeességet hoznak. Felértékelődnek az emberi értékek, s ami év közben sokszor lényegtelen-

nek tűnt, újra fontossá válik. Fontossá válnak a gesztusok, a tiszta érzelmek. Ezen a napon nem félünk megmutatni lelkünk gyengeségét, hisz mindannyian szeretetre vágyunk, s arra, hogy ezek az ünnepek ne magányosan, hanem családi körben köszöntsenek ránk.

Így bízom abban, hogy senkit nem ér egyedül a karácsony, s mindenkinek lesz kívül kibontania „a ritka percek selyemszalagját”, s átnyújtani kedvesének, gyermekének, s szüleinek az „ünnep perceit”.

Kívánok minden kedves olvasónak az ünnepekre és az új esztendőre:

*Hitet, kedvet,
szép szerelmet, hű türelmet,
utakhoz fényt, csodát, álmot,
békeességes boldogságot,
magyar szót és égre kéket,
emberarcú emberséget,
verseket, célt, igazságot,
daltól derűs jobb világot,
bokrok mellé társnak fákat,
nappfényt, amely el nem fárad,
tekintetet szembe nézve,
éjt meg nappalt soha félve,
kézfogásos tiszta csöndet,
és mosolyból minél többet.*

Nógrádi Zoltán
országgyűlési képviselő
polgármester

Karácsony felé a dorozsmai stációkról

Elkészültek a felépítmények, tavaszra várják a képeket is

10 évvel ezelőtt *Ézsás László* – és azóta már többen is – szorgalmazták az egyháztanács felé, hogy hozzák rendbe a leromlott állapotú kálváriát. Akkor ez más fontosabb felújítások miatt nem valósult meg. 2010 őszén *Újvári Mihály* kezde-

ményezésére a dorozsmai művelődési ház felvállalta, hogy összefogja és megpróbálja rendbe hozatni a stációkat. Amikor először érdeklődtem körbe, akkor észrevettem, hogy többen legyintenek, megmosolyognak, hogy úgysem fog sikerülni!

Ez még jobban megkeményített és még inkább inspirált arra, hogy igenis ezt meg kell csinálni!

Az elhatározást tett követte, melyről a Dorozsmai Napló hasábjain folyamatosan be is számoltunk. A plébániával közösen beszereztük

az engedélyeket és felhívást tettünk közzé az összefogásra. Rövid idő alatt ismét összefogott Dorozsma, így az engedélykéréshez és az építőmesteri munkálatokhoz szükséges 5 millió forint összegyűlt. Az Albergó Kft. viszonylag rövid határidővel igen szépen kivitelezte a stációkat, melyek november 15-re készültek el.

Jelenleg a stációk képeinek engedélyezése folyik, majd 2012 tavaszára a képek elhelyezése is megtörténik. Ekkor ismét régi pompájában fog tündökölni a kálvária, ahogyan apáink, nagyapáink, dédapáink megálmodták.

Erre építve a további tervezés is elindult. Már születtek ötletek a liget kertészeti rendbehozatalára, egy út elkészítésére, világítás megvalósítására és padok kihelyezésére. De természetesen ez a terület igazán csak akkor válik ismét Dorozsma szerves részévé, ha azt tartalommal is sikerül megtölteni.

Az előző felújítás 1932. május 2-án történt. Ezért nyolcvan évvel ezután, 2012. május 1-jén szeretnénk felavatni az elkészült stációkat.

Az idősebb dorozsmaiak még emlékeznek a ligeti majálisok hangulatára, sokszínűségére. Ezt is szeretnénk feleleveníteni, ezért 2012-ben itt rendezzük meg a Dorozsmai Majálist.

Ha karácsonykor egy kicsit megállnak és visszagondolnak rá: az elmúlt egy évben mi is történt Önökkel és elsétálnak a dorozsmai ligetben a stációk mellett, bizonyosan jó érzésekkel telik meg szívük. Ezzel kívánok mindenkinek békés karácsonyt!

Hajdú Géza

Fenntartható Homokhátság

Elsősegélynyújtó tanfolyam

A Dél-alföldi Ifjúsági Szövetség (6795 Bördány, Petőfi u. 22/1.) és a Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Egyesülete (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16.) közös pályázatot valósít meg. A pályázat címe: „Fenntartható Homokhátság”. A projekt a TÁMOP (Társadalmi Megújulás Operatív Program) keretén belül kerül megvalósításra, 2010. augusztus 1 - 2012. március 31. között.

A projekt keretében 2011. 10. 27-én a Panacea 2000 Kft részéről dr. Lóczy Gerda mentőőrnagy „Segítsen amíg teheti! Agyvérzés, infarktus felismerése” címmel tartott gyakorlati bemutatóval egybekötött képzést. Közel harminc érdeklődő volt jelen.

Élménydús előadás keretében a résztvevők megtudhatták, hogy a fejlett országok 3. leggyakoribb halál oka a stroke. A stroke-os betegek 1/3-a meghal, a túlélők fele önellátásra képtelenné válik. A gyors és szakszerű segítségnyújtás nagyban csökkentheti a fenti értékeket, mivel a visszafordíthatatlan folyamatok elkerülésére mindössze csak 4,5 óra áll rendelkezésre. Ez idő alatt kell felismerni a tüneteket, hívni a mentőt, a mentő megérkezéskor életben tartani az eszméletlen beteget.

A projekt keretében több hasonló képzést tervezünk megszervezni, kérem figyelje a megjelenő hirdetéseinket.

Az elnyert támogatás 56.746.500,- Ft, a támogatás intenzitása 100%. A projektben közreműködő szervezet: ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. (1134 Budapest, Váci út 45., „C” épület, www.esza.hu).

FENNTARTHATÓ
HOMOKHÁTSÁG

Homokhátság

dalisz
Dél-alföldi Ifjúsági Szövetség

ÚJ SZÉCHENYI TERV
Nemzeti Fejlesztési Operatív Program
www.opc.hu
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

**HIRDESSZEN
A
TÜKÖRBEN!**

Népszerű felnőttképzések az Aranyszöm Rendezvényházban

Turisztikai animátorokat és média-designereket képeztek Mórahalmon

Két képzés is lezárult az év novemberében, melyet a Móránét Nonprofit Közhasznú Kft., mint felnőttképzési intézmény szervezett. A kilencven órás, ingyenes tanfolyamok követelményeit minden je-

lentkező sikeresen teljesítette, így örömmel vehették át az ezt igazoló tanúsítványokat. A hallgatók nemcsak használható tudással, hanem sok közös élménnyel és emlékekkel gazdagodtak, új szakmai ismeretek születtek, s értékes barátságok kötődtek. A hallgatói elégedettséget tükrözi, hogy mindannyian jeleztek, örömmel részt vennének az intézmény bármely jövőbeni képzésén.

A Határmenti turisztikai animátor képzésen részt vevők a szervezési ismeretek elméleti megalapozó órák után megismerkedhettek a térség és a határmenti területek természeti- és épített értékeivel, kulturális örökségével, valamint angol és szerb nyelvi alapismereteket és speciális idegen-

forgalmi ismereteket sajátíthattak el. A hallgatóknak lehetőségük volt terepgyakorlatok alkalmával bejárni a kistérség nevezetességeit Mihály Illés, országosan ismert szakember vezetésével, s megismerkedni a terület természeti csodáival, ökoturisztikai jelentőségű látványosságaival *Dr. Deák József Áron* (Szegei Tudományegyetem) segítségével. Olyan turisztikai szakembereket képeztek, akik immár képesek lesznek minőségi programok, kifejezetten a térségi, helyi igényeket kielégítő turisztikai szolgáltatások megszervezésére.

A Média designer hivatásos akkreditált felnőttképzés formájában valósult meg, melynek keretei között digitális képfeldolgozást, kiadványszerkesztést, design és arculati elemek tervezését sajátíthatták el a hallgatók. Az álló- és mozgóképek feldolgozásához modern számítógépes szoftvereket használtak, s a képzés során fejlesztették kommunikációs és IKT kompetenciáikat, kipróbálhatták a képek szerkesztését és a filmfelvételek vágását is. A képzésben részt vevők olyan gyakorlati tudásra tettek szert, amely sikeresebbé teheti őket a munkaerőpiacon.

Mindkét képzésen a kistérségben élő, valamilyen szempontból hátrányos helyzetű jelentkezők

vehettek részt, hiszen az európai uniós pályázati forrásból megvalósuló tanfolyamok célja a kistérségben élő munkakeresési versenyképességének növelése volt. A képzések sikeres lezárulását követően az intézmény benyújtotta intézmény-akkreditációs kérelmét a Felnőttképzési Akkreditációs Testülethez, mely döntése, s azzal az akkreditált felnőttképzési intézménnyé válás 2012 tavaszára várható. A program a „MOST: Mórahalom kistérsége az élethosszig tartó tanulás szolgáltatásaitól a gazdasági fejlődésért” (TÁMOP 3.2.3.-09/1-2009-0039) c. pályázat keretében valósult meg.

Jó hír, hogy 2012 második félévében az egyik képzést újra megszervezi az intézmény, attól függően, hogy melyikre jelentkeznek majd többen.

*Szabó Andrea
szakmai vezető*

Halloween – ásoththalmi módon

Október utolsó hete mindig különleges ünnep szokott lenni az ásoththalmi Kiss Ferenc Általános Iskola diákjainak, hiszen elindul a nagy szünetvárás (az őszi szünet) időszaka, de emellett egy különleges készülődés is elkezdődik.

Az iskola földszinti folyosóján rögtönzött kiállítás napról napra újabb és különlegesebb alkotásokkal bővül, amelyek mind tökből készültek el.

Ezen a héten a szülők és a gyerekek az estéiket tervezgetéssel és a megálmodott tökfígura elkészítésével, kifaragásával s díszítgetésével töltötték.

Nagyszerű mesefigurák, ijesztő szellemalakzatok s valóságos népmesei jelenetek váltak valósággá az ügyes kezek munkájának eredményeként azért, hogy a látványuk örömmel és csodálattal töltse el az iskola kicsi és nagy diákjait.

Ilyenkor szülő és gyerek együtt figyel irogatottan, hogyan fogadják

a „művészi” alkotásaikat. Köszönjük a szülőknek, hogy ötleteikkel és munkájukkal gazdagították az iskola mindennapjait!

A hét utolsó napján csúcsosodott ki a „tökös történet”, mert ezen a napon – igazán demokratikus módon – mindenki szavazhatott arra, hogy véleménye szerint melyik a legkisebb és a legnagyobb töklámpa; de azt is kiválaszhatta, melyik a legkedvesebb s melyik a legötletesebb alkotás. A délutáni Tök-jó buliban nem maradt el az idén sem a díjkiosztás, de volt itt még kézműves foglalkozás és táncóra is. Jól éreztük magunkat, legyenek a vendégeink jövőre!

Rutainé Fodor Edit

Kulturális nappal zárták az évet a szegedi cigányok

Életben tartanak a hagyományaikat

Egy éve igyekszünk különböző rendezvényekkel összefogni a szegedi romákat. Ez idő alatt rendeztünk nőnap ünnepséget, versmondó versenyt gyerekeknek, nyáron a „Szikin” pedig zenés, strandolós családi napot.

roma zene is. Egyesületünk és a kisebbségi önkormányzat egyik célja, hogy ezeket megőrizzük a jövőnek.

A rendszerváltás nem hozta el a szegény, elmaradott romák számára a jólétet; ellenkezőleg: nagy a munkanélküliség, reménytelenség. Mi, a Szegedi Cigány Kisebbségi Önkormányzat és az „Elszalasztott 1000 év” Csongrád megyei független cigány érdekvédelmi szervezet közhasznú egyesület tagjai azon vagyunk, hogy a kilátástalan helyzetben lévő embereken segítsünk.

Szerencsére ezen irányú törekvéseinket sokan támogatják. Támogatóink voltak egész évben: Dr. Ványai Éva, az Egyesített Szociális Intézmények főigazgatója, Novkov Veszelinka, SZMJV Szociális Irodájának vezetője, Kosik Dénes és Mihálffy

Béla kiskundorozsmai képviselő, Nógrádi Tibor képviselő, Dr. Gyimesi László képviselő, Szentistványi István képviselő, Hűvös László képviselő, Hajdú Géza, a Kiskundorozsmai Művelődési Ház igazgatója és nem utolsósorban, legfőbb támogatónk Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselő, aki folyamatosan segít és támogat minket (legutóbb a dorozsmai Árpá utcai családok kaptak tőle téli tűzrevalót és több zsák étkezési burgonyát).

Ezúton is hálásan köszönjük minden támogatónk segítségét!

Nagy Mihály,
a Cigány Kisebbségi Önkormányzat
és az „Elszalasztott 1000 év”
KHE elnöke

Közösség-erősítő elképzeléseink újabb állomásaként november 27-én, az Üvegvár étteremben tartottunk kulturális napot, melynek fő célja a roma hagyományok és kultúra, főként a cigányság táncainak, énekeinek és autentikus zenéjének felidézése volt.

Zenés programmal könnyű mozgósítani a romákat, ezen a rendezvényen ráadásul táncversenyt is hirdettünk – gyerekeknek és felnőtteknek külön –, melynek győztesei értékes élelmiszercsomagot kaptak.

Az anyagi keretünk sajnos, nem túl bőszes, így ezt a mostani rendezvényt is szinte csak támogatásból tudtuk megvalósítani. A magánadományokon kívül Csongrád Megyei Önkormányzatának elnöki pályázata révén kaptunk támogatást, illetve Szeged Város Önkormányzata is biztosított pályázati forrást számunkra.

Hálások vagyunk a segítségért

Úgy látjuk, a rendszerváltás előtt jobban összetartottak a romák. A korábban teljesen általános élethelyzet – több generáció együttélése – lehetőséget adott a szokások, tradíciók ápolására és átadására. Mindez mára eltűnt. De ugyanígy kihálófélben van a hagyományos kannás-kanalas

"Gyere segíts!" – elsősegélynyújtó tanfolyam

A Dél-alföldi Ifjúsági Szövetség (6795 Bordány, Petőfi u. 22/1.) és a Homokháti Önkormányzatok Kistérségi Területfejlesztési Egyesülete (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 16.) közös pályázatot valósít meg. A pályázat címe: „Fenntartható Homokhátság”. A projekt a TÁMOP (Társadalmi Megújulás Operatív Program) keretén belül kerül megvalósításra, 2010. augusztus 1 - 2012. március 31. között.

Előadás, gyakorlat, kerekasztal beszélgetés, kérdezz-felelek a szakemberrel

**Miről ismerjük fel a szívinfarktust?
Milyen tünetei vannak a szélütésnek?
Hogyan ismerjük fel a klinikai halál állapotát?
Mit tegyünk, amíg a mentő megérkezik?**

Az elsősegély és az újraélesztés alapvető lépéseinek megismerése.
Elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása!

Helyszín: 6781 Domaszék, Petőfi utca 2-4.

(Domaszék-Röszke ÁMK Bálint Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény)

Időpont: 2012 január 04., délután 16 óra

Az elnyert támogatás 56.746.500,- Ft, a támogatás intenzitása 100%. A projektben közreműködő szervezet: ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. (1134 Budapest, Váci út 45. „C” épület, www.esza.hu).

FENNTARTHATÓ
HOMOKHÁTSÁG
TÁMOP-5.5.1/A-10/1-2010-0023

Homokhátság

dalisz
Dél-alföldi Ifjúsági Szövetség

Nemzeti Polgári Igazgatóság
www.opm.gov.hu
06 48 48 108
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az újszegedi Rendezvényház ajánlata

BIOPIAC

Helyszín: Rendezvényház (Közép fasor 1-3.)

Időpont: minden vasárnap 7–11 óráig

A Rendezvényház és az Asa-Ram Alapítvány által működtetett biopiac hiánypótló feladatot lát el térségünkben. A nyitás óta egyre nő a Biopiac híre és látogatottsága. Hisszük és bízunk benne, hogy fontos közösségi téré válik az egészségesebb életmód szerint élni kívánó szegedi polgárok számára és/vagy a hazai bioélelmiszerek vásárlóinak.

A Tüsök sori út szilárd burkolattal való ellátása Mórahalmon

Mórahalom Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be 2009-ben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által kezelt, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában igényelhető „Mezőgazdasági utak fejlesztése” jogcímen meghirdetett támogatásra, melynek felhasználásával a Mórahalom külterületi Tüsök sori út egy szakaszát kívánjuk szilárd burkolattal ellátni.

Pályázatunkat az MVH 2010. decemberi határozatával támogatandónak ítélte. Ennek alapján a nettó 134 millió forintos költségvetésű projekt költségeinek 75%-át támogatják; megvalósítása esetén összesen 100,5 millió forint támogatásban részesülünk. Önkormányzatunk önerőből finanszírozza a nettó projektköltség 25%-át, valamint az áfát, összesen 67 millió forintot.

Az útépités kapcsán az önkormányzat november 2.-án lakossági fórumot szervezett az Aranyszöm Rendezvényházban, ahol tájékoztatták az út menti ingatlanok tulajdonosait a projekt állásáról, a beruházás kivitelezésének egyes lépéseiről.

A 0376 helyrajzszámú Tüsök sori út – a Kissori úttól egészen a térsz telep útjáig terjedő – 1803 m hosszú szakaszának szilárd burkolata

5,5 m szélesre tervezett. A pálya szerkezete kétoldali esésű: 20 cm zúzott kőalap, 4 cm vastag kötő-, illetve 4 cm vastag kopó-aszfaltréteggel. Az úttest mentén szakaszosan 40 cm folyási fenékszélességű, átlagosan 40 cm mélységű szikkasztóárkok kiépítése tervezett.

A projekt megvalósítására Mórahalom Városi Önkormányzat sikeres beszerzési eljárást folytatott, melynek eredményeképpen az algyői székhelyű DÉLÚT Építő és Bányászati Kft.-vel kötött kivitelezői szerződést. Az építés műszaki ellenőre Krisztin István lesz. A kivitelezés megkezdésére november 23-án került sor.

A Homokháti Kistérség Komplex Környezetvédelmi Programja

Homokháti Kistérség Többcélú Társulása, és Pécska Város Polgármesteri Hivatala pályázatot nyújtott be a Magyarország – Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 program keretei között „Környezetvédelmi program és ökológiai hatástanulmányok elkészítése Magyarország és Románia ökológiai hálózatában (INTERREG ECO)” címmel.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása környezetvédelmi program létrehozását, Pécska Város Polgármesteri Hivatala pedig egy környezetvédelmi és egy hidrológiai hatástanulmány elkészítését vállalta.

A projekt sikerességének záloga a két térség, a magyarországi és a romániai partner gyümölcsöző együttműködése volt. A projektmenedzsmentet a két fél közösen valósította meg.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása a Komplex Környezetvédelmi Program elkészítésével – közbeszerzési eljárás lefolytatásával – az ENV-INFO Környezetgazdálkodási, Informatikai és Projekttervező Korlátolt Felelősségű Társaságot bízta meg, mely alvállalkozóként bevonta az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságot.

A teljes dokumentáció a www.homokhat.hu oldalon érhető el.

A projekt összefoglaló adatai:

A projekt címe	Környezetvédelmi program és ökológiai hatástanulmányok elkészítése Magyarország és Románia ökológiai hálózatában (INTERREG ECO)
A projekt azonosító száma	HURO/0901/222/1.3.4.
A projekt pénzügyi adatai	
Az elnyert támogatás összege	77.601,18 euró
A projekt teljes összköltsége	91.295,50 euró
A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása, mint Vezető Partner teljes költségvetése	62.351,50 euró
A megvalósítás ideje	2011. január 1 – 2011. december 31.

Környezetvédelmi program és hatástanulmányok elkészítése
Magyarország és Románia ökológiai hálózatában
INTERREG-ECO
HU/0901/222/1.3.4.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!

www.huro-cbc.eu
www.hungary-romania-cbc.eu

Homokhátság

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

ÜZLETHELYISÉG KIADÓ!

Mórahalom,
István király út 2/a. szám
alatti „Gólyás házban”
45 m² alapterületű
üzlethelyiség kiadó.

Nettó 64.000,- Ft
+ Áfa/hó + rezszi

Érdeklődni:
Mórahalom Város
Önkormányzata
Kabinet Irodáján (62) 281 022 / 107-es mellék,
illetve Balog László
kabinetvezetőnél
a 06 (70) 3123 101-es
telefonszámon

Tárcsán sült a pecsenye, kemencében a kalács

Böllérnapon mulattak Domaszéken

November 26-án már hajnalban talpon volt a falu, mindenki a hagyományos böllérnapra melegezt. A vágó csapatok dísznóval, a vendégek pedig éhes gyomorral készültek a rendezvényre. Alapozásként előkezték a kicsi feles poharak, de akinek erős volt a pálinka, az választhatott a forralt bor, illetve a tea közül is.

A rendezvény kezdetét kürtöző jelezte, melyet Kispéter Géza polgármester és Söki Károly plébános köszöntője követett.

Három csapat szállt „versenybe” egymással: Száraz Ferdinánd, Lövéte önkormányzata, illetve a Domaszéki Öregfiúk Focicsapata. A zsűri döntése alapján minden csapat első helyezést ért el. Ezúton is gratulálunk, és köszönjük szépen a munkájukat.

A pecsenyesütők is bemelegítették tárcsáikat, nyolc csapat versenyzett: a Domaszéki Élhetőbb Faluért Közhászni Egyesület, a Jázmin Nyugdíjas Klub, a Domaszéki Ifjúsági Ön-

kormányzat, a Domaszéki Fidelitas Helyi Csoportja, Szatymaz Község Önkormányzata, a Királyhalom Helyi Közösség, Pécska önkormányzata és a Domaszéki Nagycsaládok Helyi Csoportja mérte össze tudását. A sütés ideje alatt a vendégek a helyi termelők által felajánlott különlegességeket kóstolhatták, szépen fogytak az Ujvári, a Baranyás és a Zádori Pincészet borai, illetve a Maurer Pálinkafőzde italai is. Emellett Szűcs Géza által felajánlott pálinkából és rostos üdítőkből lehetett

fogyasztani. Ezúton is köszönjük a felajánlásokat!

A rendezvény ideje alatt a Presszó Vendéglő biztosította a falu reggelijét, sok adag került így kiosztásra. A meleg reggeli mellé a Jázmin Nyugdíjas Klub asszonyai a Falu kemencéjénél friss meleg kaláccsal vártak minden kedves érdeklődőt, áldozatos munkájukkal így járulva hozzá a rendezvény sikeréhez. Köszönjük!

A szervezők

Óvodásbál Öttömösön

Óvodánk szeptember 1. óta a dóci székhelyű Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola és Óvoda Öttömösi Telephelyeként működik. December 3-án került megrendezésre a már hagyományosnak mondható játékonysági Mikulás bál az öttömösi óvodások megsegítésére.

A vendégeket frissen sült kemencés kalács várta. A résztvevők köszöntése után a gyerekek és a felnőttek ünnepi műsora következett. A szereplőket a közönség lelkes tapsal jutalmazta.

A hajnalig tartó mulatságot éjfél előtt tombolahúzás szakította meg, a tombolatárgyakra számtalan felajánlás érkezett.

A bál bevételével és a kapott felajánlásokkal óvodásaink mindennapi életét szeretnénk színesebbé tenni. Ezúton is szeretnénk minden támogatónak és szülőnek megköszönni a segítségét.

Békés, Boldog Karácsonyt és egészségben gazdag új évet kívánunk minden kedves olvasónak!

az óvoda munkatársai

Szeretnék járni!

Ignác Béla, ásonthalmi lakos vagyok. 15 éves koromban diagnosztizáltak nálam gerincvelő-sorvadást. 1983 óta kerekesszékekben töltöm napjaimat, 2004-től teljes ellátásra szorulok. A szintén mozgássérült élettársam, Mariann ápol, de sajnos, állapotom azóta is romlik.

A kölni klinika vállalta a gyógykezelést, de családomnak nincs elég pénze a gyógykezelés költségeire, ezért jászivű támogatók segítségét kérem.

A gyógykezeléshez szükséges pénz összegyűjtésében az S.O.S. Szolgálat Alapítvány vállalt segítséget. Az alapítvány 1996-ban alakult, országos és nemzetközi működési területtel. A közhasznú szervezet fő célja a csak külföldön gyógykezelhető, gyógyítható betegek segítése, a kezelések költségeinek finanszírozása. Az alapítványról bővebben a www.sosalapitvany.hu olvasható. Munkájukat támogathatjuk adójuk 1%-val is (adószám: 18764325-2-14)

Az adományokat szeretettel várom a részemre elkülönített bankszámlára! (Kérésre csekket is tudok küldeni.)

Bankszámlaszám:
11600006-00000000-07010055

Előre is köszönöm minden adományozó segítségét!

Ignác Béla
Tel.: 06 (30) 896 3309

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

A pályázat megvalósítását a Magyarországi Kerekesszékesek Országos Szövetsége támogatja.

Átadták a Csongrád Megye Szociális Ellátásáért Díjat

Mórahalmi családsegítő szakembert tüntettek ki

November 12-e a Szociális Munka Napja 2000. óta. Ezen az alkalmon országsszerte igyekeznek méltó módon elismerni a szociális és gyermekvédelmi ellátás területén dolgozó szakemberek munkáját. Ezt teszi a – többi között – szociális intézményeket is fenntartó Csongrád Megyei Önkormányzat is. Ebben az évben a mórahalmi Családsegítő Szolgálat munkatársa, Dunainé Szűcs Katalin és az Aranysziget Otthonban dolgozó Rózsavölgyi Anna vehette át a Csongrád Megye Szociális Ellátásáért Díjat.

Dunainé Szűcs Katalin Szegeden született. 1985-ben középiskolai tanfolyamot végzett, később 1990-ben mentálhigiénés tanfolyamon vett részt. 2000-ben szerzett diplomát az SZTE Egészségügyi Főiskolai Karán általános szociális munkás szakon. 2003-ban családvédelmi, családgondozási szakvizsgát tett, 2005-ben pedig családterapeuta végzettséget szerzett. Több éven keresztül a Somogyi könyvtár fiókkönyvtárának vezetőjeként dolgozott, majd segített a Humán Szolgáltató Központ hajléktalan ellátásában is. 1997 óta a mórahalmi Családsegítő Szolgálatnál dolgozik, ahol a legfontosabb feladata a családvédelem és a családsegítő szolgáltatások megismertetése a lakossággal.

Rózsavölgyi Anna felsőfokú tanulmányait a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán kezdte matematika szakos tanárként, és népművelőként diplomázott. Tíz évvel később egészségfejlesztő és mentálhigiénikus másoddiplomát is szerzett. 2003-ban az első között tette le a szociális szakvizsgát. 2006-ban a budapesti Corvinus Egyetemen diplomázott szociális szakigazgatás-szervezőként. Több munkahely között is a legjelentősebb az utolsó, a CSMÖ Aranysziget Otthona. Végzettsége és szakmai tapasztalata alapján kinevezték szakmai igazgatóhelyettesnek és a módszertani osztály vezetőjének. Az itt eltöltött évek alatt jelent meg több írásos munkája, amelyek megjelenésük idején a témájukat tekintve úttörőnek számítottak a szociális ágazatban. Ezekben az években nagyon sok felkérést kapott országos és regionális szakmai szervezetektől, hogy segítsen a szakmai továbbfejlesztési munkákban, illetve

oktatóként vegyen részt a szociális irányú képzésekben is.

A Csongrád Megye Szociális Ellátásáért Díj annak az egyénnek és közösségnek adományozható, aki a megyében a szociális ellátás, igazgatás és a gyermekvédelem érdekében kimagasló eredményt ért el. Évente legfeljebb kettő adható belőle. Az ismeres éremből, oklevélből és jutalomból áll. Az átadó eseményre a Szegedi Kis Kórus és a Publik Anál előadóművész állított össze ünnepi műsort a résztvevőknek.

Csongrád Megyei Önkormányzat
Sajtószolgálat

Az üllési szociális központ fejlesztése

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása (6782 Mórahalom, Millenniumi sétány 2.) pályázatot valósít meg a Dél-alföldi Regionális Operatív Program keretein belül A project célja a szociális alapszolgáltatás infrastruktúrájának fejlesztése Üllésen. A pályázaton elnyert támogatás összege 37.173.031,- Ft.

A pályázat keretei között a gondozási központ épületének kialakítása történik meg új helyszínen (Üllés, Radnay u. 22.), valamint a fizikai (mozgássérültek számára) és info-kommunikációs (látás- és hallássérültek számára) akadálymentesítés kialakítása.

Az épület akadálymentesítése az előírásoknak megfelelő rámpa, burkolt felületű mozgássérült parkoló és akadálymentes wc-zuhanyzó helyiség létesítésével, valamint info-kommunikációs akadálymentesítés kialakításával valósul meg.

Az átalakítás-felújítás kapcsán korszerű, energiatakarékos műszaki megoldások kerülnek kialakításra (napkollektor, kondenzációs kazán, LED-es világítás).

Hőtechnikai korszerűsítés céljából a homlokzatfelületen dryvit hőszigetelő rendszer és a nyílászárók korszerűsítése valósul meg.

Az átalakítást követően az épület több funkciót lát el, egyrészt a község és a területi idők alapellátásában nappali ellátást, családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot, diszpécser szolgálatban segélyszolgálatot. Az idők alapellátása a déli étkeztetést is magában foglalja, így melegítőkonyha készül. Az étkezőn túl foglalkoztató társalgó és egy pihenő helyiség kerül kialakításra. Elhelyezésre kerül egy intézményvezetői iroda, adminisztrációs funkcióval, illetve az itt dolgozóknak egy szociális vizesblokk öltözővel.

A pályázatban Közreműködő Szervezet a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. Szegedi Területi Iroda (6722 Szeged, Gogol u. 3.)

HOMOKHÁTI INTEGRÁLT SZOCIÁLIS KÖZPONT
FEJLESZTÉSE – ÚJ TAGINTÉZMÉNY LÉTREHOZÁSA
ÜLLÉSEN
DAOP-4.1.3/A-09-2009-0019

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Magyar–szerb összefogással mérik fel a Tisza alsó szakaszát

Gyorsabban vonulhatnak le az árvizek

Összesen 660.805 euró támogatásból valósul meg „A Tisza folyó modellezése a Magyar-Szerb közös érdekességű szakaszon és a mérőeszközök fejlesztése” című projekt, a Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében. A 100%-os támogatással megvalósuló projektről tartott szegedi sajtótájékoztatón a fő kedvezményezett Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (ATIKÖVIZIG) bemutatta a pályázat segítségével beszerzett mérőhajót és annak felszerelését. Ezek célja, hogy árvízmentes időszakban a HEC-RAS szoftver futtatásához szükséges adatokat előállítsa, árvízi időben pedig a védekezést segítő mérések nagy számban elvégezhetőek legyenek.

„A projekt legnagyobb jelentősége az, hogy sikerült együttműködő partnert találnunk Szerbiában is ehhez a nagyszabású feladathoz” – mondta el lapunknak Lábdy Jenő, az ATIKÖVIZIG Vízügyi és Környezetértékelési Osztályának vezetője. „Ez a pályázat, melyet a mi igazgatóságunk kezdeményezett, abban segített, hogy a szerb partnerek velünk párhuzamosan elvégezték ugyanezt a munkát a folyó náluk lévő szakaszán, az anyagi forrásokat pedig mi tudtuk hozzárendelni a tevékenységhez.”

A Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében zajló projekt fő kedvezményezettje az ATIKÖVIZIG, szerb oldalon a két együttműködő partner a Vode Vojvodine és az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományok Kara (University of Novi Sad Faculty of Technical Sciences, Center for hydrotechnic and geodesy).

A projekt mindösszesen 660.805 euró költségből valósul meg, az ATIKÖVIZIG ebből 276.266 euró támogatásban részesült. A projekt keretében az Igazgatóság mérőhajót

és a méréshez, az adatok feldolgozásához szükséges eszközöket szerzett be 147.479 euró értékben.

A projektet a magyar fél az előre tervezett határidőre, 2011. október 31-re befejezte, a szerb partnerek az év végére teszik a befejezés dátumát. „Ennek végeztével szerb oldalon a magyar határtól a Tisza torkolatáig megtörténik a felmérés, és a beérkező adatok folyamatosan beépülnek a közös, egységes adatbázisba” – tudtuk meg a szakembertől.

Azonos szoftver, közös adatbázis

A „Vásárhelyi terv továbbfejlesztése” projekt egyik alappillére a hullámterek vízszállító képességének növelése. E beavatkozás hatását és megvalósításának módját modellezéssel segítették. Ehhez a HEC-RAS nevű szoftvert használnak. A modell alkalmazásánál nem mellékes tényező, hogy a Tisza vízgyűjtőjén elhelyezkedő országok a számításokat egységes, mindenkori számára hozzáférhető programrendszerrel tudják végezni. A HEC-RAS program segítségével a vízügyi gyakorlatban előforduló majdnem

minden, mederben lejátszódó folyamat számítható, futtatható.

A modell működtetéséhez a magyarországi és a szerbiai Tisza szakasz medervízszonyainak és vízrajzi adatainak ismeretére is szükség van. A magyarországi felmérések 2001-ben készültek, a szerb fél által átadott adatok ennél sokkal régebbiek. A folyó medre folyamatosan változik mesterséges beavatkozások és természetes folyamatok miatt. Ennek figyelembe vételéhez feltétlenül szükségesek a folyamatos felmérések. A geodéziai felméréseken túl nagy pontossággal kell előállítani a vízhozam és a vízállás adatokat is.

A magyar fél kiemelt érdeke, hogy a Tisza mederváltozásait nyomon kövesse egészen a torkolatig. De nincs ez másképp szerb oldalon sem, mert minden magyarországi beavatkozás átnyúlik a határon is.

Mérőhajóval és korszerű felszereléssel

„Egy központi finanszírozású és irányítású projekt keretében a jövőben megvalósulhat a teljes Tisza-szakasz hasonló felmérése. Az ATIKÖVIZIG érdeme és büszkesége, hogy sikerült az igazgatóság területén kívül egy külföldi partnert is bevonni a munkába és a folyó határon túli szakaszát is felmérni. Arról nyilván a hazai oldalon kell a döntést meghozni, hogy a magyarországi Tisza-szakaszt mikor és hogyan mérhetjük fel, hiszen a szakmai feltételek mellett a finanszírozási módot is itthon kell megtalálnia hozzá az illetékeseknek” – fogalmazott Lábdy Jenő.

A jelenlegi gyakorlat szerint az egyes vízügyi igazgatóságokhoz tartozó Tisza szakaszok felmérése csak rendkívüli árvízi helyzetben történik meg. E projekt célja, hogy a felmérések egészen a torkolatig rendszeresen megtörténjenek. Ehhez magyar oldalon mérőhajó beszerzése volt szükséges, a felmérések elvégzéséhez szükséges műszerekkel együtt. Szerb oldalon a megfelelő hajó rendelkezésre áll, azonban nincs felszerelve megfelelő eszközökkel.

A mérés hagyományos eszközökkel (szondás mélységmérés, hagyományos geodéziai mérés a száraz részeken) csak nagy költségekkel oldható meg, másrészt az eredmények hagyományos feldolgozása is

munkaigényes feladat. A korszerű felmérő eszközökkel egy hosszabb folyószakasz felmérése is könnyen megvalósítható úgy, hogy az eredmények azonnal elektronikus formában állnak rendelkezésre.

Naprakész adatok segítenek a tervezésben

Valamennyi vízrajzi adat közül a vízhozam folyamatos mérése és számítása a legbonyolultabb feladat. A korszerű „mozgócsónakos” mérés esetén egy 3 főből álló mérőcsapat a teljes igazgatósági Tisza-szakaszt végig tudja mérni. A mérés során egy hajóra rögzített ultrahanggal működő berendezés folyamatosan méri a víz sebességét, a víz mélységét és a csónak elmozdulását. Az adatgyűjtést és a számítást egy, az érzékelő szenzorhoz kapcsolódó notebook végzi. A mérés befejezésekor a vízhozam értéke azonnal rendelkezésre áll, az elektronikusan tárolt mérési eredményekkel együtt. A vízhozam és vízállás adatokat nem csak átadni kell, hanem egyeztetésük is előírás. Az egyeztetés megkönnyítése céljából rendszeresen a közös mérések, ahol a mérési módszerek összehangolása is megtörténik. A mérések (és az alkalmazott módszerek) egyezése a hasonló műszerek alkalmazásán is múlik.

A tervezett projekt célja, hogy árvízmentes időben a modell futtatásához szükséges adatokat előállítsa, árvíz alatt pedig a védekezést segítő mérések nagy számban elvégezhetőek legyenek.

„A felméréssel szerzett adatok sokat segíthetnek egy tudatos, előrelátó tervezésben, illetve a folyó kezelésében és veszélyhelyzetek megelőzésében az árvizek idején” – mondta el az osztályvezető, aki azt is hozzátette, a HEC-RAS modell adatai alapján tervezték meg a Tisza felső szakaszán a vésztárolók elhelyezését és működtetését is.

A magyar fél által beszerzett mérőhajó valamennyi feladat végrehajtását együttesen segíti. Egyrészt rendszeresen végzi a vízhozamméréseket, másrészt hatékony használható a digitális mederfelvétel végrehajtásához. A szerb oldalon beszerzett hasonló eszközök – a meglévő hajóra felszerelve – mindezt ott biztosítják.

A hullámterek kitisztításának eredménye lesz, hogy az árhullámok a felsőbb szakaszokon gyorsabban és alacsonyabb szinten vonulnak le (kiegészítve a VTT-s szükségétárolókkal).

A medertisztítás segíthet az árvizek megelőzésében

Hosszútávon nem kerülhet el, hogy a szerbiai folyószakasz kitisztítása is megtörténjen, mert annak visszaduzzasztó hatása emeli az Alsó-Tisza magyarországi szakaszán az árvizek szintjét. Nem várható el

azonban felelős beavatkozás szerb oldalon, ha nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok a tervezéshez.

Szükséges az is, hogy a HEC-RAS alkalmazása szerb oldalon is napi gyakorlattá váljon, a folyamatosan elkészülő mérések felhasználásával egy pontosabb modell készüljön arra a szakaszra is. A gyeredmény a teljes Tiszára egyesített modell, melyet mindkét fél a saját szakaszára vonatkozóan karbantart és hasznosít.

Lábdy Jenő lapunknak arról is be-

számolt, az ATIKÖVIZIG terve között szerepel, hogy a jövőben a Maros romániai szakaszán is a mostanihoz hasonló felmérést végeznek el. „A Tisza alsó szakaszát nagyban befolyásolja a Maros aktuális vízálása és medrének állapota. A külföldi partner bevonását várhatóan megkönnyíti, hogy mivel Románia is uniós tagország, már nemcsak a határ menti együttműködési keretből, hanem a belső finanszírozási lehetőségekre alapozva is lehet a munkálatok fedezetét tervezni” – fogalmazott.

Amit a vérzésekről jó tudni

A vér látványa az emberiség kezdeté óta félelemérzést vált ki, ami igen helyes, hiszen azonnali cselekvésre készíten bennünket. Ahol vérzést látunk, azt azonnal el kell állítanunk.

Tünetek

Mechanikai sérülés az erek megszakadásához, vérzéshez vezethet. A vérzés történhet a szövetek közé, vagy testüregbe, illetve a külvilág felé.

Hajszáleres vérzés

Felületes sérülésről beszélünk, ha a bőr felszíne alatt lévő kötőszövetek hajszálerei sérülnek.

A vérzésre jellemző, hogy apró gyöngyszem formájában látható. Jelentős vérvesztést nem fenyegeti a beteget. Ellátásánál vegyük figyelembe a sérült bőrfelület nagyságát, mivel nagy kiterjedésű horzsoltságból már jelentős mértékű vérvesztés származhat. (Gondoljunk a tetőre hulló esőcseppekre, majd a csatornára ami összegyűjti a víztömeget!)

Ha horzsoltságot látunk, ami lehet bőven szennyezett, tiszta vízzel távolítsuk el a durva szennyeződést, majd Betadine oldattal

fertőtlenítsük a sebet, illetve annak környékét. Ezt követően steril gézlappal fedjük be és pólyatekerccsel rögzítsük azt.

Vénás és artériás vérzés

Vénás vérzést arról ismerhetünk fel, hogy sötétvörös színű és folyamatosan folyik. Ezzel ellentétben az artériás vérzés élénkpiros színű és a szív frekvenciájával megegyező ütemben spriccel.

Ellátását tekintve az artériás vérzésnél a beteget leültetjük vagy lefekettjük, a sérült testrészt a beteg szíve fölé helyezzük, így a vérzés csillapodik. Ezt követően úgynevezett artériás nyomáspontot keresünk és azt a csonton alaphoz nyomjuk. A nyomáspont lényege, hogy a sérülés és a szív között az artériát összenyomva elalíthatjuk a vérzést.

A vérzés csillapítása után nyomókötelet tegyünk a sebre.

A vénás vérzés esetén pedig szintén nyomókötelet a feladat. A kötés abban különbözik az artériástól, hogy a sebet nem kell kitamponálni.

Ezek a látható vérzések, ahol a vérvesztés mértéke látható, mivel a külvilágba tör.

Belső vérzések

A belső vérzésekről is említést kell tenni, mert attól, hogy nem látszik, nagy veszedelem jelenthet. E téma körében a csonttörést és a hasi sérüléseket emelném ki.

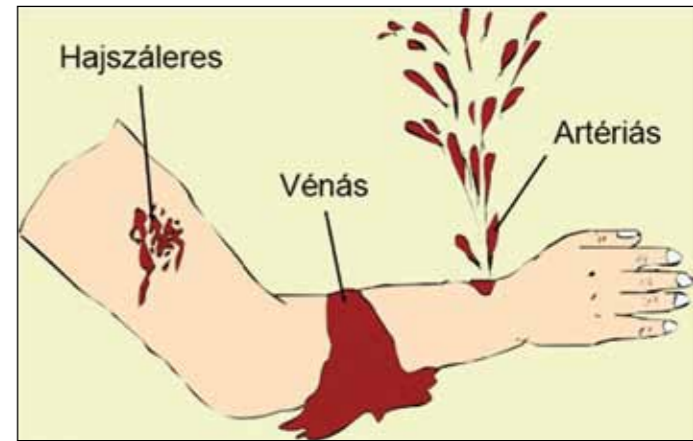
Az emberben keringő vér mennyisége 4,5-5 liter, igen kis mennyiség elvesztése is komoly következményekkel jár. Némely hosszú csővesekalot törése esetén a szövetek közé jelentős mennyiségű vér ürülhet, számunkra nehezen észrevehető vagy akár láthatatlan módon.

A hasi sérüléseknél szintén ve-

szélyt jelent a testüregbe törő vérzés, mivel nem látható és nem tudunk hozzáférni, hogy csillapítsuk. A betegünk hasát betapintva nyerhetünk információt. Ha a hasát jobb, illetve bal oldalon is enyhén megnyomjuk és valamely vagy akár mindkét oldalon is deszka tapintatú kemény a has, akkor azonnal szaksegítségre szorul embertársunk. Ebben az esetben felhúzott lábakkal félig ülő helyzetet biztosítsunk számára.

Erőt, egészséget kívánok!

Ivánkovits László
mentőtiszt

Rendőrségi hírek

Előzzük meg a szén-monoxid mérgezést!

Bizonyára Önök is értesülnek a híradásokból, hogy az elmúlt időszakban megnövekedett a rendőrség által felderített illegális bevándorlók száma. Külön szeretnénk megköszönni az érintett lakosság pozitív hozzáállását és azokat a személyes, vagy telefonon történt jelzéseket, amelyek ezt a nagyszámú felderítést elősegítették, lehetővé tették.

A hideg beköszöntével elérkezett a fűtési időszak is. Kérem Önöket, ha a háztartásukban még nem került sor a kémények ellenőrzésére, a gázkészülékek karbantartására, akkor mihamarabb végezzék, végeztessék el ezeket a feladatokat! A rossz készülékekből feltörő szén-monoxid gáz nagyon alattomos, hiszen színtelen, szagtalan.

Amennyiben szén-monoxid szabdul fel, akkor elsőként fejféjét, szédülést, valamint álmoságot, bódultságot érzünk. Ha ezeket a jelenségeket észlelik, akkor azonnal nyissanak ablakot, menjenek ki a szabad levegőre, majd értesítsék a mentőket a 104-es telefonszámon, vagy hívják a központi 112-es segélyhívót!

A szén-monoxid mérgezés elkerülésének legegyszerűbb módja, ha vásárolnak az otthonukba egy szén-monoxid jelző készüléket. Ilyen jelző készülékek – pár ezer forintért – bármely nagyáruházban beszerezhetőek.

Dr. Pöcze Tünde
r. őrnagy

Válassza a két ünnep között is a Szent Erzsébet Gyógyfürdőt

Mártózzon meg az egészségben!

Miért ne pihenné ki az egész éves fáradalmakat családjával együtt a mórhalmi Gyógyfürdőben? Hiszen a két ünnep között hosszabbított nyitva tartással este 10 óráig várnak mindenkit!

A lehetőségek tárháza valóban óriási, hiszen a tavaly októberben átadott fedett gyermekfürdőnek és szaunavilágnak köszönhetően idén télen is 14 beltéri és 2 kültéri medence, valamint 11 szauna fogadja a fürdőközönséget.

Az élményrészleg a család minden tagjának kellemes kikapcsolódást biztosít, sőt a két ünnep közötti időszakban tovább tart nyitva a fürdő, így lehetőségünk adódik a karácsonyi vásárlás és nyüzsgés után a feltöltődésre is.

A szórakoztatás eszközei a sodrófolyosó, vízesésfal, pezsgőpadok, dögönyözők és buzgárok, valamint a 2 beltéri csúszda. Amíg a gyerekek a kalandmedencében pancsolnak, csúszdázhatnak vagy a játszóházban játszanak, addig a szülők végre ellazulhatnak a relax pezsgőmedencében, szaunázhatnak, úszhatnak vagy masszázzsal kényeztetethetik magukat.

A szaunavilágban gőzkabin, finn-, aroma-, és infra szaunák, jégkása kút, csobbanó medence, Kneipp-medence és nyugágygal felszerelt pihenőterület várja a kikapcsolódni vágyókat, a galérián pedig egy fürdőruha nélkül használható szaunablokk csábítja a vendégeket pezsgőmedencével, trópusi élményzuhannyal, infra-, és bio szaunával, valamint egy udvari szaunával.

A Szent Erzsébet Mórhalmi Gyógyfürdő valamennyi munkatársa kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új évet kíván valamennyi vendégének!

Szent Erzsébet Gyógyfürdő.

Az ünnepek alatt is az egészség és a családok szolgálatában!

	gyógyfürdő és szaunavilág	gyerekfürdő
2011. december 23. (péntek)	8 - 22	10 - 21
2011. december 24. (szombat)	zárva	zárva
2011. december 25. (vasárnap)	zárva	zárva
2011. december 26-30.	8 - 22	10 - 21
2011. december 31. (szombat)	8 - 14	10 - 14
2012. január 1. (vasárnap)	11 - 20	11 - 19
2012. január 2. (hétfő)	8 - 19	10 - 18

Karácsonyi wellness ajándékötletek

Valami különleges és kényeztető karácsonyi ajándékot keres? Akkor a négy csillagos Erzsébet Mórhalmi Gyógyfürdő most remek ötletekkel szolgálhat.

A szürke téli hétköznapokban, a hideg borongós időben nincs is kedvünk kimozdulni otthonról, pedig lehet, hogy pont ez lenne a legjobb megoldás. Ilyenkor sokakon úrrá lesz a téli rosszkedv és válnak lehangolttá. Pedig bőven választhatunk a megtisztulást nyújtó programok, vagy éppen a téli depresszióra gyógyírt kínáló terápiák közül.

A mórhalmi gyógyfürdő kedvezményes ajánlatai közül mindenki találhat kedvére valót, hiszen mindegyik csomagnak része egy egész napos fürdőbelépő is, amivel 16 medence, 8 szauna, 2 csúszda és még számos extra szolgáltatást kipróbálható.

Krampusz csomag 5.950,- Ft helyett 4.900,- Ft

- Egész napos belépő az Erzsébet Gyógyfürdőbe
- Teljes körű medence-, és szauna használat
- Kávés masszázs 20 perc
- Csokoládémasszázs 20 perc
- Caracalla kád 20 perc

Mézeskalács csomag 6.550,- Ft helyett 5.500,- Ft

- Egész napos belépő az Erzsébet Gyógyfürdőbe
- Teljes körű medence-, és szauna használat
- Talpmasszázs aromaolajjal 20 perc
- Mézes masszázs 40 perc
- Caracalla fényterápiás masszázskád kezelés 20 perc

Adventi gyertyafény csomag 6.950,- Ft helyett 5.900,- Ft

- Egész napos belépő az Erzsébet Gyógyfürdőbe
- Teljes körű medence-, és szauna használat
- Nyugtató masszázs narancs és fahéj olajokkal 40 perc
- Talpmasszázs aromaolajjal 20 perc
- Caracalla fényterápiás masszázskád kezelés 20 perc

Léleklevegítő karácsonyi csomag 7.750,- Ft helyett 6.700,- Ft

- Egész napos belépő az Erzsébet Gyógyfürdőbe
- Teljes körű medence-, és szauna használat
- Lávaköves masszázs 90 perc
- Szénsavkád kezelés 20 perc

A Szent Erzsébet Gyógyfürdő hasznos és egészséges meglepetéseit akár üdülési csekkel vagy egészségpénztári kártyával is megvásárolhatja a fürdő gyógyászati recepcióján!

Az akcióban megvásárolt wellness csomagok 2011. március 31-ig használhatók fel előzetes időpont egyeztetéssel! Tel.: (62) 580 042

Részletek a www.erszebetfurdo.morahalom.hu oldalon, a (62) 580 042-es telefonszámon vagy a moravital@morahalom.hu e-mail címe

6782 Mórhalom, Szent László park 4. tel.: (+36) 62/281-039
furdo@morahalom.hu www.erszebetfurdo.morahalom.hu

Szt. Erzsébet
Mórhalmi Gyógyfürdő

Kedves Gyerekek, Tisztelt Szülők!

Mórhalom Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalának lehetősége nyílt komposztáló ládákat beszerezni a KEOP-6.2.0/A/11 „Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek” című pályázati kiírás keretein belül. A projekt lebonyolítása során

513 db 400 l RKOM-400-as komposztáló edényt osztunk szét a Móra Ferenc ÁMK diákjai között!

Most Önöknek is lehetősége nyílik 1000 Ft-ért a ládák beszerzésére. Ha felkeltettük az érdeklődésüket, kérjük, jöjjenek el az alábbi időpontban tartandó előadások egyikére, ahol pontos tájékoztatást kaphatnak a komposztáló ládák kiosztásának feltételeiről, annak módjáról:

Az előadások időpontja:

2011. december 19. (hétfő) 17:00 óra és 18:00 óra

2011. december 21. (szerda) 17:00 óra és 18:00 óra

Helye: Aranyszöm Rendezvényház (Mórhalom, Röszei út 1.)

A tájékoztató előadásokon Szücs Anikó segít megismerkedni a komposztálás gyakorlatával.

KOMPOSZTÁLÓ EDÉNY

További kérdések esetén az alábbi elérhetőségek valamelyikén keresse fel ügyintézőnket, Dobó Zoltánt:
 E-mail: dzoltan@morahalom.hu
 Tel.: +36-62-281-022
 Mobil: +36-20-213-8380

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
 06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

KERT-GAZDASÁG

Idejében szólunk Ökológiai változások – kihívás – válaszok – megoldások

egészség nincs, a gazdálkodás nem egyéb, mint a tulajdonos életének és vagyonának kockáztatása. Nem állítom, hogy ezt a szakértelem nem csökkenti. Olyan ugyanis az egészség, amely függ az éghajlattól és talajtól, s nincs a mi hatalmunkban, hanem természetében, hogy mégis sokban rajtunk múlik.” (M. Terenti – Rerum Rusticarum Libri Tres)

A fenti írás több mint kétezer éve íródott.

A mezőgazdasági termelés kettősége, a környezet megóvása és a haszon közötti kapcsolat kérdését már akkor felismerték. Napjainkban is aktuálisak ezek az elvárások. Talajaink és terményeink jó része vas, réz, cink, szelén, jód, kalcium és magnézium hiányosak. Mindezek a tényezők a szántóföldi növények, így a zöldségfélék trágyázásának újragondolását teszi szükségessé, annak érdekében, hogy az emberi táplálkozásban is fontos esszenciális ásványi elemek mennyisége növekedjen az elfogyasztott táplálékban. Ezeknek az elemeknek a pótlása megfelelő trágyázással érhető el. A környezettudatos növénytaplálás bonyolult szakmai feladat. A talaj nemcsak a növények, víz- és tápanyagellátását biztosítja, hanem az önálló élettevékenységet folytató mikroszervezetek élettere is.

Ahhoz, hogy kellő eredményességgel trágyázzuk talajainkat, ismernünk kell a talajok tápanyagforgalmában érvényesülő kémiai, és biológiai tényezőket, törvényszerűségeket:

1. talaj tápanyagviszonyai
2. a termelés rendszere és módja
3. a talajban levő összes N, P és K mennyisége
4. az elővetemény hatása a talaj tápanyagforgalmára
5. a talaj tápanyag-utánpótló képessége

A talaj humusztartalma és minősége alapvető befolyással van az alkalmazott trágyaféleségek hatékonyságára. Annak érdekében, hogy trágyázással a talaj termékenységét biztosítsuk, a trágyaféleségek alkalmazásánál mindenkor

1. kémiai
2. mikrobiológiai
3. és növénytaplálási szempontokat is figyelembe kell venni.

Minden trágya először a talajban a kémia törvényszerűsége által alakul át, majd a mikroorganizmusok által hasznosítva és átalakítva válik növényi tápanyaggá. Például ha a foszfor biológiailag lekötődik, akkor a mikrobák sejtplazmájában levő foszfor a későbbiek során a növények számára felvehető lesz. Vannak olyan kémiai lekötött foszfor-formák, amelyek a növények számára nem felvehetőek.

A földkéreg 92 természetes eleme közül 17 az élő szervezetet alkotó ásványi elemek száma. Ezeket az elemeket két nagy csoportra osztjuk: makroelemek és mikroelemek. Makroelemek: C, H, O, Ca, K, Mg, N, S, P. A szén, a hidrogén és az oxigén alkotják a növények szárazanyag-tartalmának a 95%-át. Jellemzőjük, hogy a sűrűségük meghaladja az 1000 mg/kg értéket. Esszenciális mikroelemek: Cl, B, Cu, Fe, Mn, Mo, Ni, Zn. Vannak a hasznos, de nem nélkülözhetetlen elemek: Al, Co, Na, Se, Si.

A januári szakmai estéken ismertetjük a legújabb mikrogranulált startertrágyákat, növénykondicionálókat, biológiailag aktív levéltrágyákat, speciális levéltrágyákat.

Új kihívás – új szemlélet – új megoldások

A növények különböző fenofázisaiban más-más tápanyagigény merül fel, a kiültetéstől a szedésig. A talaj és a növények anion- és kation-ellátásán túlmenően tovább kell fokoznunk a talajéletet mikrobiológiai készítményekkel.

Görög Zoltán
szaktanácsadó
(30) 4799 343

A fenntartható mezőgazdasági termelés feltételeinek megteremtése, valamint a jövedelmezőség egyidejű biztosítása érdekében az eddig alkalmazott agrotechnikai eljárásokat újra kell gondolni, és a szükséges változtatásokat meg kell tenni.

Idézet:

„... a földművelés először is nemcsak művészet, hanem szükséges és előkelő művészet is, annak tudománya, hogy melyik földön mit kell vetni és elvégezni, hogy a föld állandóan a lehető legnagyobb termést adja vissza. Ennek alapelemei ugyanazok, mint a világnak: víz, föld, levegő, nap. Ezeket kell ugyanis megismerni, mielőtt elvetnéd a magot, ahonnan a termés megkezdése kiindul. Innen elindulva a földművelőknek két végcélra kell törekedniük, a haszonra és az élvezetre. A haszon szerzi a jövedelmet, az élvezet a gyönyörködést... mert amelyik birtok ugyanazon haszon mellett még szebb is, azt mindenki jobban szeretné megvenni akár többért is, mint hogyha jövedelmező, de csúnya. A leghasznosabb földdarab pedig az, amelyik egészségesebb, mint a többi, mert ott a jövedelem biztos, viszont egészségtelen, egyébként termékeny földön az elemi csapás a földművelőt nem engedi jövedelemhez jutni. Ahol ugyanis pusztulással számolnak, ott nemcsak a jövedelem bizonytalan, hanem a gazdálkodó élete is. Ezért ott, ahol

A megoldás kulcsa...

Ingtalanközvetítés

Építésztervezés

Építés-Állványozás

Műszaki vezetés

Munkavédelem

Mórahalom

Rákóczi tér 14

www.segitekeladni.hu

+36 30 9 581 581

VII. Regionális Diák Traktoros Ügyességi Verseny

Ásotthalmiak végeztek a második helyen

Egy év kihagyás után, idén. október 20-án a csongrádi Bársony István Mezőgazdasági Szakközépiskola szervezésében került újra megrendezésre a VII. Diák Traktoros Vetélkedő. A rendezők célja most is az volt, hogy felhívják a fiatalok figyelmét a közlekedésbiztonság fontosságára, a közlekedési szakma szeretetére, továbbá hogy biztosítsák a rendszeres megmérettetés lehetőségét a hasonló képzésben részesülő hallgatók között.

A rendezvényt az iskola tagintézmény-vezetője, *Vári László* nyitotta meg, köszöntve a résztvevő iskolákat, és a Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH) szakembereit. Ezután *Márta János*, az NKH Dél-Alföldi Régió Vizsgáztatási és Utánpótlási Főosztályának képviselőjében mondott beszédet és kívánt balesetmentes, jó hangulatú versenyzést. A köszöntőket követően ismertették a verseny lebonyolításának menetét.

A verseny a KRESZ-szabályok ismeretéből, valamint ügyességi feladatokból állt, a traktoros kategória jellegének megfelelően. Közlekedési ismeretekből egy 55 kérdéses feladatsort kellett a versenyzőknek megoldaniuk, ahol a kérdések megválaszolására egyenként 30 másodperc állt rendelkezésre. Miközben a tesztek kitöltése folyt, a kísérő tanárok egy szép csongrádi városnézésen vehettek részt.

Mivel a verseny regionális volt, így a környékből hat iskola jelentkezett 2-2 fős csapatokkal. Az Ásotthalmot képviselő versenyzők a házigazdák mögött az előkelő II. helyen végeztek összesítésben. A csapat tagjai: *Vecsernyés Zsolt* és *Szerző Martin*, felkészítő tanáruk: *Földi Csaba*.

Reméljük, hogy a versenysorozat nem szakad meg, és (kihagyás nélkül) a következő években is lesz olyan iskola, amely szívesen megszervezi ezt a nagyszerű megmérettetést.

Földi Csaba
iskolavezető

ÁLLATORVOSI TANÁCSOK

„Beigli-bajok”

Az e havi cikk az ünnepek során jelentkező problémákról szól. Karácsony táján az ünnepi asztalok megtelnek mindenféle finomsággal. Sok háznál ebből a kedvenceknek is jut bőven, aminek sokszor az állatorvosi ügyeleten való „ünneplés” a következménye.

Leggyakrabban az egyszerre nagy mennyiségű étel elfogyasztásából fakadó elsődleges gyomormegterhelés, illetve a gyomorcsavar kialakulás fordul elő. Mindkettő rendkívül veszélyes és azonnali beavatkozást igénylő kórkép, a gyomorcsavar 8-12 órán belül halált okozhat. Megelőzés: a legjobb, ha nem kap mást és többet az állat, mint máskor, de ha mégis megkínáljuk, tegyük azt kis adagokban, „csak az íze kedvéért”.

A csokoládé-mérgezés ugyancsak gyakori kórkép ilyenkor. Sokszor a szaloncukrok, egyéb csokoládé tartalmú édességek észrevétlen elfogyasztása okozza. A mérgezéért csokoládéban található methylxantin alkaloidák

(theobromine, koffein) a felelősek. Egy 7 kg-os kutya 110 gramm, sütésnél is használt, keserű csokoládétól elpusztulhat. Tünetei: izgatottság, remegés, esetleg görcsök. Ellenszer nincs, csak tüneti kezelést tudunk alkalmazni.

Az ünnepi menüben szerepelnek baromfi- és halételek is. Ezen állatok csontjai, szálkái megsebezhetik a szájüreget, befürödhetnek a szövetekbe, átstúrhatják a nyelőcsövet. Ha pedig a gyomorban időznek, mert nem tudnak továbbjutni a gyomor-vékonybél határon, akkor hányás, öklendezés jelentkezhet. A lényeg, hogy ilyenkor sem szabad semmilyen csontot etetni sem kutyával, sem macskával.

A sokfajta étel össze-vissza etetése hasmenést, hányást, bélfőrá-degenerációt, allergiát okozhat. Ismételve önmagam: ha lehet, akkor inkább ne változtassunk kedvencünk étrendjén még ilyenkor sem! Ha mégis megtennénk, akkor csak kis mennyiségben és olyat kapjon az állat, amiben tudjuk, hogy milyen összetevők vannak. Békés, Boldog Ünnepeket Kívánunk!

Dr. Domán Gábor

Ünnepi készülődés a térségben

Karácsonyi Vásár Bordányon

A bordányi ifjúsági önkormányzat az idén is megrendezi az Adventi Hévtégék és Karácsonyi Vásár című programját a helyi piactéren. A jótékonsági vásáron a bor és a tea értékesítéséből befolyt pénzt a tanyán élő hátrányos helyzetű fiatalok életkörülményeinek javítására fordítják.

Masir Norbert ifjúsági polgármester elmondta: fontosnak tartja, hogy a bordányiak egy-egy jó cél mellé felsorakozzanak. Így sikerült berendezni az ifjúsági szálláshelyet, valamint a jótékonsági vásárnak köszönhetően lett kialakítva a kondi- és fitneszterem is. Mindkét cél hasznosnak bizonyult, örömmel jönnek vendégek a modern bútorokkal berendezett szálláshelyre, és a kondizni is egyre több fiatal jár.

A jótékonsági vásáron több helyi civil szervezet, az iskola osztályközösségei is várják a bordányiakat és vendégeiket. Lesz lángos, kürtöskalács, mézeskalács és sokféle apró ajándék. Minden elköltött tallerral (50 forint ér majd egy tallért) őket is tudják támogatni. A Karitás csoport tartós élelmiszerre és tűzifára gyűjt, felajánlásait náluk adhatják le vasárnaponként.

Újdonság, hogy az idei évben „cipősdoboz” akció is indul. Ha bárkinek van olyan jó állapotú használt játéka, mesekönyve, melyet szívesen felajánlana nehezebb sorsú gyerekeknek, akkor azt vasárnap délutánonként a helyszínen egy cipősdobozba csomagolva leadhatja.

A programok ideje alatt kézműves vásár, karácsonyi dallamok, és kötetlen beszélgetés várja az érdeklődőket.

Üllés: népzene a parkban

Az előző évekhez hasonlóan idén is szeretnék meghívni a település lakóit és vendégeiket a mára már hagyománnyá vált „Adventi hévtégék” rendezvénysorozatra, ahol a változatos műsorok mellett különféle finomságokkal, forralt borral és teával várják a vendégeket. A programok minden vasárnap 16 órától kezdődnek, a parkban.

December 18-án az ünnepi sorozatot a FONÓ Néptáncegyüttes műsora, valamint a Mentés Másként Trió koncertje zárja.

Jótékonsági hangverseny Röszkén

December 22-én, csütörtökön 18 órától rendezik meg a felújított röszei művelődési házban a Karácsonyi Jótékonsági Hangversenyt. A rendezvény bevételét a helyi rászoruló gyermekek karácsonyi ajándékozásá-

sára fordítják. A belépéskor becsületkassza várja a vendégeket, egy jegy árát 200 forintban határozták meg, de mindenki szándéka és lehetőségei szerint járulhat hozzá a nemes ügühöz, ennél magasabb összeggel is. A jegyek a helyszínen vásárolhatók, illetve a Teleházban lehetőség nyílik Támogatói jegyek megvételére is.

Karácsonyváras a szökökútnál

Ruzsán a szökökútnál gyűlnek össze a község lakói az adventi vasárnapokon 15 órától. December 11-én az általános iskolások adták elő köszöntőiket, december 18-án pedig az egyházközség mutatja be ünnepváró műsorát. A Községi karácsonyra december 20-án, kedden 15.30-tól kerül sor a művelődési házban, ahol a helyi iskola és óvoda műsora után köszöntik az ez évben Ruzsán született babákat.

Kis István Mihály:
Betlehemi tájon

Betlehemi tájon jár ma képzeletem.
Pásztorok dala száll, csillagok az égen.
Vágyódó lelkekben ezer hálaének,
várakozásukban az ég felé néznek.

Lélegzetük eláll attól, amit látnak,
tündöklő fény ölen halovánná válnak.
Szózatot hint rájuk zengő angyalsereg,
örömkönnék árja a szemükből pereg.

Bizonyágot nyerni útjukra indulnak,
csillag fénye alatt egy jászolhoz jutnak.
Ígéret gyermeke fekszik bepólyálva:
mindenek szolgálja, váltságunknak ára.

Képzeletem szárnyal öröm mámorában,
isteni ígéret száll hozzánk a mában.
Karácsony éjjelén tűnjön minden bánat!
Isteni Békesség lakjon minden házat.

Örökségvédelem és kulturális turisztikai események

Határon átnyúló tematikus út

A Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében valósul meg a „Mórahalom-Domaszék-Becej-Temerin thematic route of cultural heritage” („Mórahalom-Domaszék-Óbecse-Temerin tematikus út az örökségvédelem jegyében”) című és HU-SRB/0901/212/034 kódszámú projekt, melynek célja a határmenti régió történelmi és kulturális örökségének védelme.

A pályázatot két magyarországi, és két vajdasági település együttes erővel készítette el. A főpályázó az Óbecsei Népkönyvtár (Narodna biblioteka Becej), partnerei pedig a temerini tájház (TAKT Likovno Svaralačka Kolonija Temerin), Domaszék Község Önkormányzata és Mórahalom Város Önkormányzata.

A pályázat által megfogalmazott fejlesztések célja közös kulturális turisztikai események szervezése, történelmi és kulturális örökségek védelem a határmenti régióban. Ez a cél illeszkedik abba a több hónapos előkészítő munkába, mely során a mórahalmi gazdasági iskola, a domaszéki Vasútmúzeum, az óbecsei Népkönyvtár és temerini

tájház intézményeinek illetékesei megfogalmazták az örökségvédelmet szolgáló helytörténeti útvonalak kialakítását.

Óbecsén, a könyvtárban többek között a tető felújítása, a leszakadó falak javítása, új nyílászárók, új csatorna beszerelése, valamint a villamos vezetékek korszerűsítése valósult meg. A munkálatok befejeződtek, 2011. november 23-án került sor az átadásra.

A temerini tájház felújítása a tető nádasásával kezdődött és további fontos rekonstrukciós munkálatokkal fejeződött be. A felújítást november közepén fejezték be.

A projekt eredményeként a domaszéki Kisvasútállomás épületében helytörténeti kiállítás valósul meg, amelyhez a felújítási munkálatokon túl eszközbeszerzés is kapcsolódik. Az épület udvarán egy fészter is elkészült, illetve megvalósult az épület kamerás biztonsági rendszerrel való ellátása.

Mórahalmon pedig a gazdasági iskola felújítása (vizesblokk korszerűsítés, a tető héjazat-cseréje, valamint homlokzati hőszigetelés) valósult meg.

Ezeket a helyszíneket a hely-

történeti kiállítási tartalom köti össze, ugyanakkor a pályázók településükre jellemző, tematikailag plusz témát (termásvíz, bor, irodalom) jelentő tartalmat is belefoglaltak a pályázatba.

A projekt időtartama 18 hónap, 2010. július 1-jén kezdődött és ez év december 31-én zárul.

Összköltségvetése 171.604 euró, melyből az IPA-támogatás 145.863 euró. A Mórahalom Város Önkormányzatára eső rész 46.152 euró, melyből a magyar állam támogatása 4.615 euró, az IPA-támogatás pedig 39.229 euró.

Magyarország-Szerbia
IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

„JÓ SZOMSZÉDOK A KÖZÖS JÖVŐÉRT”

„DOBRI SUSEDI ZAJEDNO STVARAJU
BUDUĆNOST”

